

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi İstatistikleri

Aralık 2021

Cari İşlemler Dengesi

TCMB tarafından açıklanan ödemeler dengesi istatistiklerine göre 2020 yılının Aralık ayında 3.440 milyon dolar açık veren cari denge 2021 yılının aynı ayında 3.841 milyon dolar açık verdi. Böylece Kasım ayında 14.481 milyon dolar olan 12 aylık cari işlemler açığı, Aralık ayında 14.882 milyon dolara yükseldi.

Cari açığın yükselmesinde; 2021 yılı Aralık ayında önceki yılın aynı ayına göre dış ticaret açığı 1.625 milyon dolar artarak 4.989 milyon yükselmesi etkili oldu.

Hizmetler dengesi kaynaklı net girişler 2020 yılının Aralık ayına göre 1.122 milyon dolar artarak 1.710 milyon dolara yükseldi.

Birincil gelir dengesinden kaynaklanan net çıkışlar, 2020 yılının Aralık ayına göre 37 milyon dolar artarak 666 milyon dolar olarak gerçekleşti.

2020 yılı Aralık ayında 35 milyon dolar net çıkış kaydeden ikincil gelir dengesi kaleminde, 2021 yılının aynı ayında 104 milyon dolar net giriş yaşandı.

Cari İşlemler Dengesi, m\$ - Aralık

Aylık	2020	2021	Yıllık Değ.
İhracat	17.587	22.449	27,6%
İthalat	-20.951	-27.438	31,0%
Ticaret Dengesi	-3.364	-4.989	48,3%
Hiz. Gelir	3.704	5.555	50,0%
Hiz. Gider	-3.116	-3.845	23,4%
Hiz. Dengesi	588	1.710	190,8%
Birincil Den.	-629	-666	5,9%
İkincil Den.	-35	104	A.D.
Cari Denge	-3.440	-3.841	11,7%

12 Aylık	2020	2021	Yıl. Değ.
İhracat	168.387	224.766	33,5%
İthalat	-206.250	-253.927	23,1%
Ticaret Dengesi	-37.863	-29.161	-23,0%
Hiz. Gelir	35.429	56.789	60,3%
Hiz. Gider	-23.891	-31.628	32,4%
Hiz. Dengesi	11.538	25.161	118,1%
Birincil Den.	-9.392	-11.780	25,4%
İkincil Den.	180	898	398,9%
Cari Denge	-35.537	-14.882	-58,1%

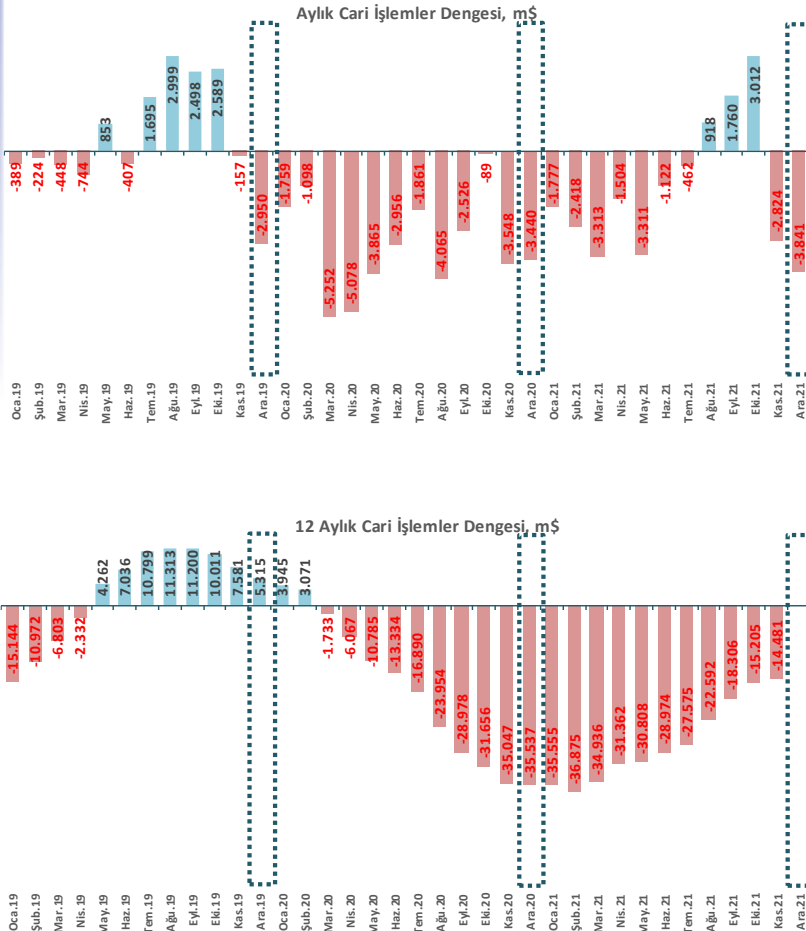
Cari İşlemler Dengesi, m\$ - Aylık

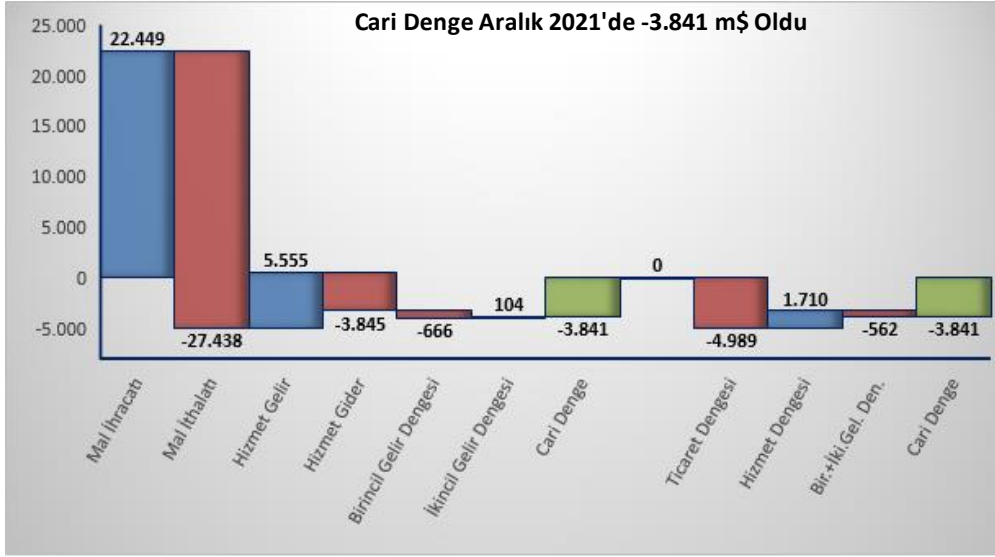
	2019	2020	2021	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-389	-1.759	-1.777	-48,3%	1,0%
Şubat	-224	-1.098	-2.418	36,1%	120,2%
Mart	-448	-5.252	-3.313	37,0%	-36,9%
Nisan	-744	-5.078	-1.504	-54,6%	-70,4%
Mayıs	853	-3.865	-3.311	120,1%	-14,3%
Haziran	-407	-2.956	-1.122	-66,1%	-62,0%
Temmuz	1.695	-1.861	-462	-58,8%	-75,2%
Ağustos	2.999	-4.065	918	A.D.	A.D.
Eylül	2.498	-2.526	1.760	91,7%	A.D.
Ekim	2.589	-89	3.012	71,1%	A.D.
Kasım	-157	-3.548	-2.824	A.D.	-20%
Aralık	-2.950	-3.440	-3.841	36,0%	11,7%
Ocak - Aralık	5.315	-35.537	-14.882		-58,1%

Cari İşlemler Dengesi, m\$ - 12 Aylık

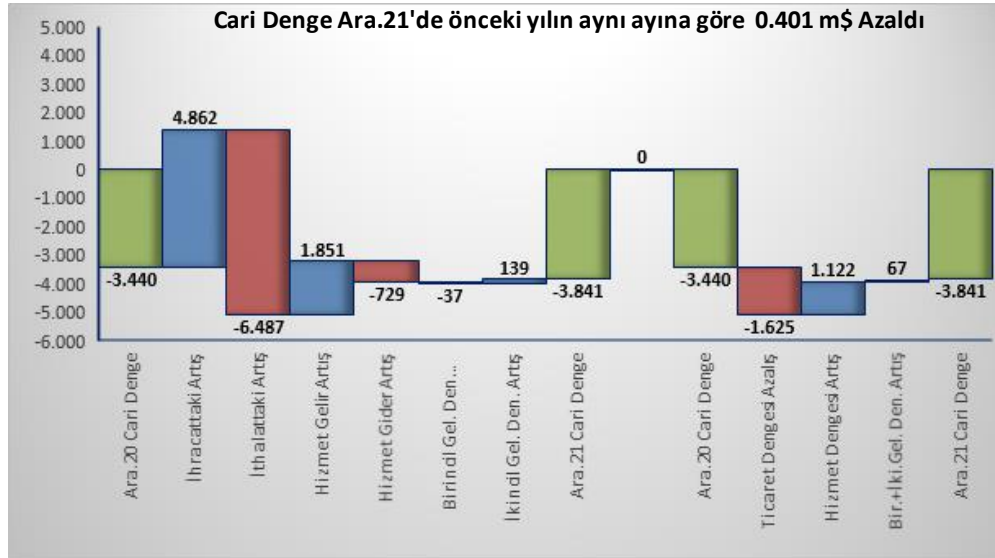
	2019	2020	2021	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-15.144	3.945	-35.555	0,1%	A.D.
Şubat	-10.972	3.071	-36.875	3,7%	A.D.
Mart	-6.803	-1.733	-34.936	-5,3%	1.915,9%
Nisan	-2.332	-6.067	-31.362	-10,2%	416,9%
Mayıs	4.262	-10.785	-30.808	-1,8%	185,7%
Haziran	7.036	-13.334	-28.974	-6,0%	117,3%
Temmuz	10.799	-16.890	-27.575	-4,8%	63,3%
Ağustos	11.313	-23.954	-22.592	-18,1%	-5,7%
Eylül	11.200	-28.978	-18.306	-19,0%	-36,8%
Ekim	10.011	-31.656	-15.205	-16,9%	-52,0%
Kasım	7.581	-35.047	-14.481	-4,8%	-58,7%
Aralık	5.315	-35.537	-14.882	2,8%	-58,1%

Kaynak: TCMB

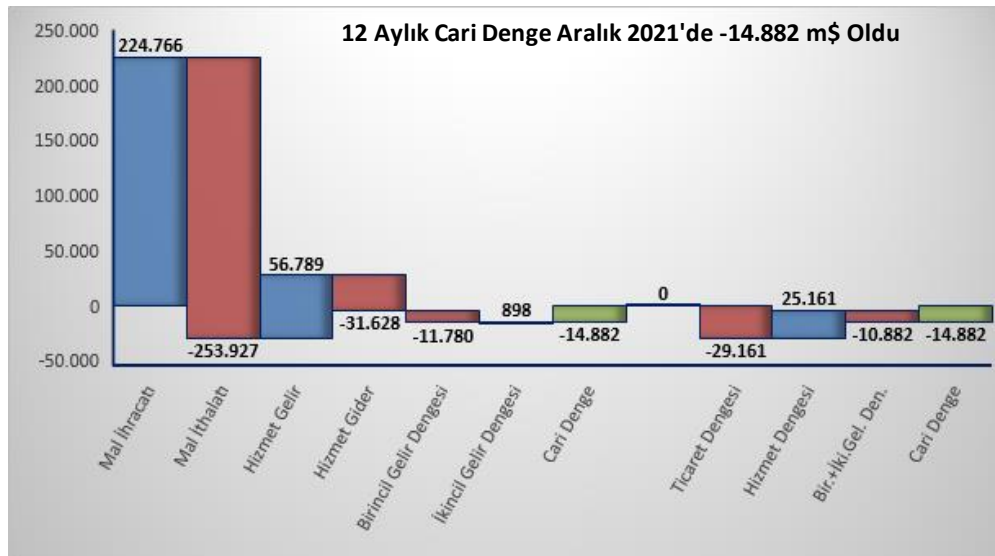

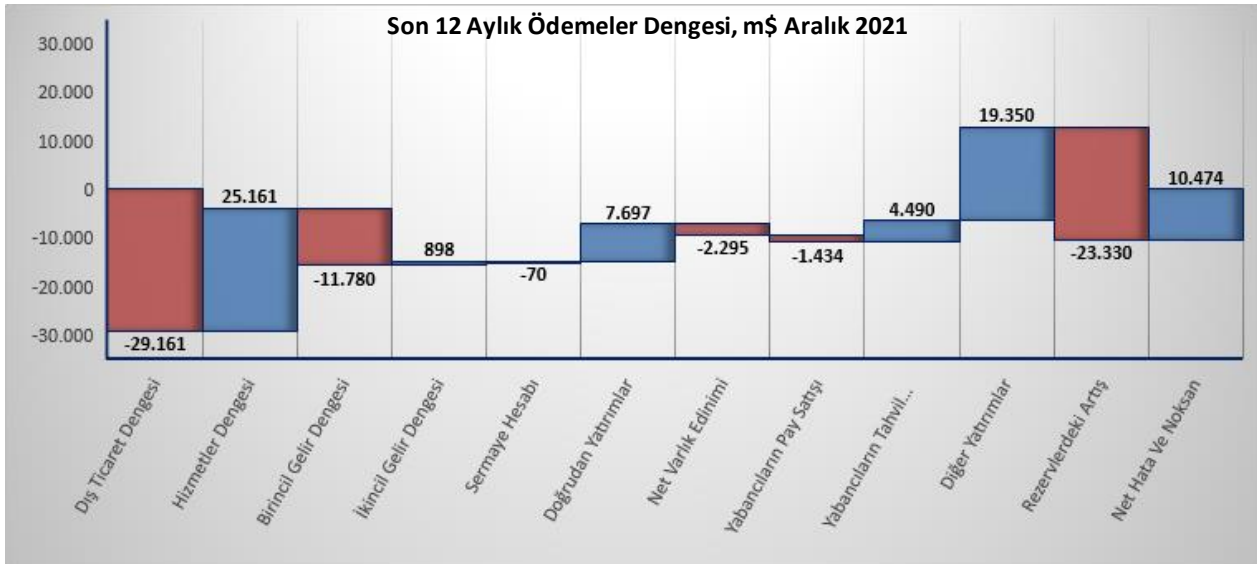
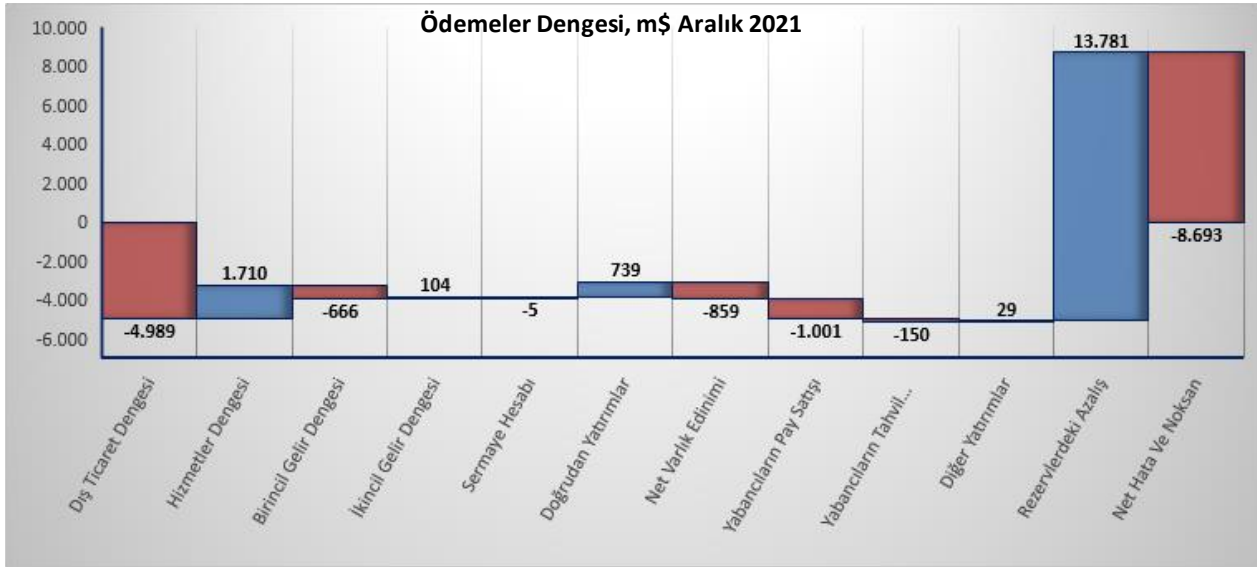
2021 yılı Aralık ayında 22,4 milyar dolar ihracat yapılırken, 27,4 milyar dolar ithalat yapıldı ve ticaret dengesi 5 milyar dolar açık verdi. 5,6 milyar dolar hizmet geliri elde edilirken 3,8 milyar dolar hizmet gideri kaydedildi ve hizmet dengesi 1,7 milyar dolar fazla verdi. Birincil ve ikinci gelir dengesinin 562 milyon dolar açık vermesiyle 2021 yılı Aralık ayında cari denge, 3,8 milyar dolar açık verdi.

2020 Aralık ayında 3,4 milyar dolar olan cari açığın, 2021 Aralık ayında 3,8 milyar dolara yükselmesinin temel sebebi dış ticaret dengesinin 1,6 milyar dolar azalmasıdır. İhracat önceki yılın aynı dönemine göre 4,9 milyar dolar ve ithalat 6,5 milyar dolar arttı. Böylece dış ticaret dengesi 1,6 milyar dolar azalarak 5 milyar dolar açık verdi. Bu gelişmeler neticesinde 2020 yılı Aralık ayında 3,4 milyar dolar açık veren cari denge, 2021 yılı Aralık ayında 3,8 milyar dolar açık verdi.

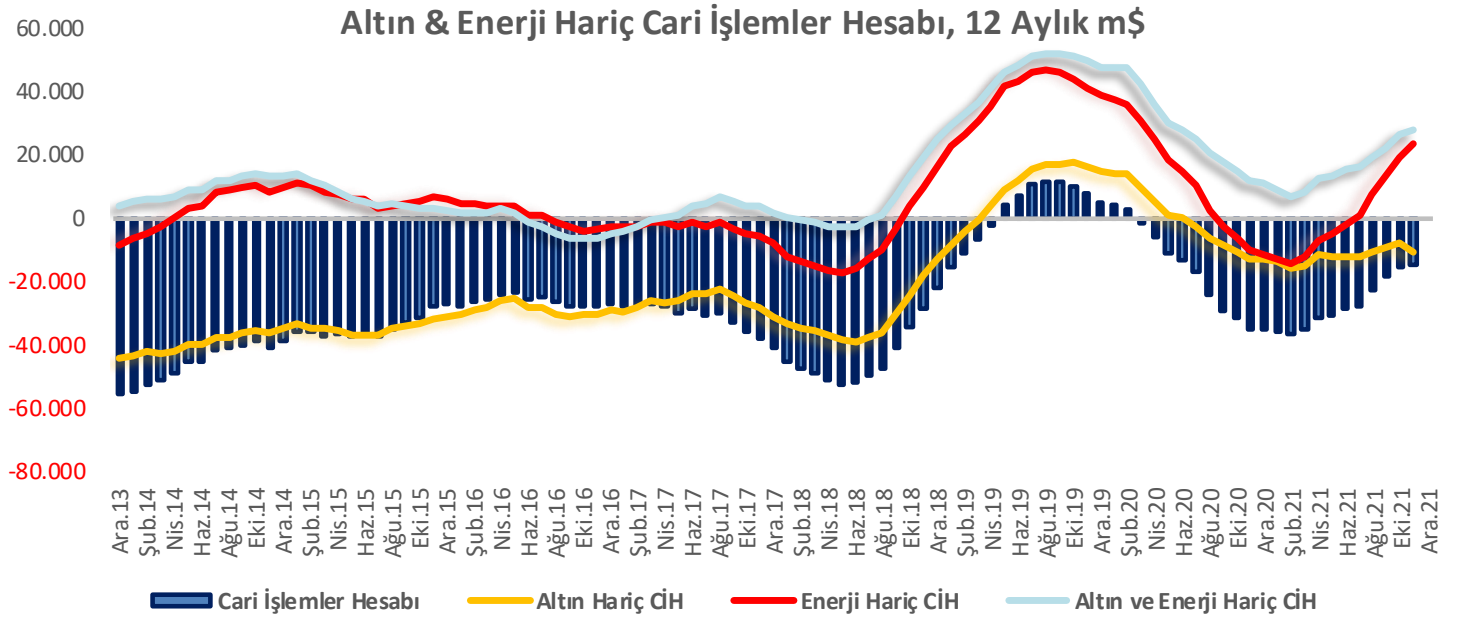
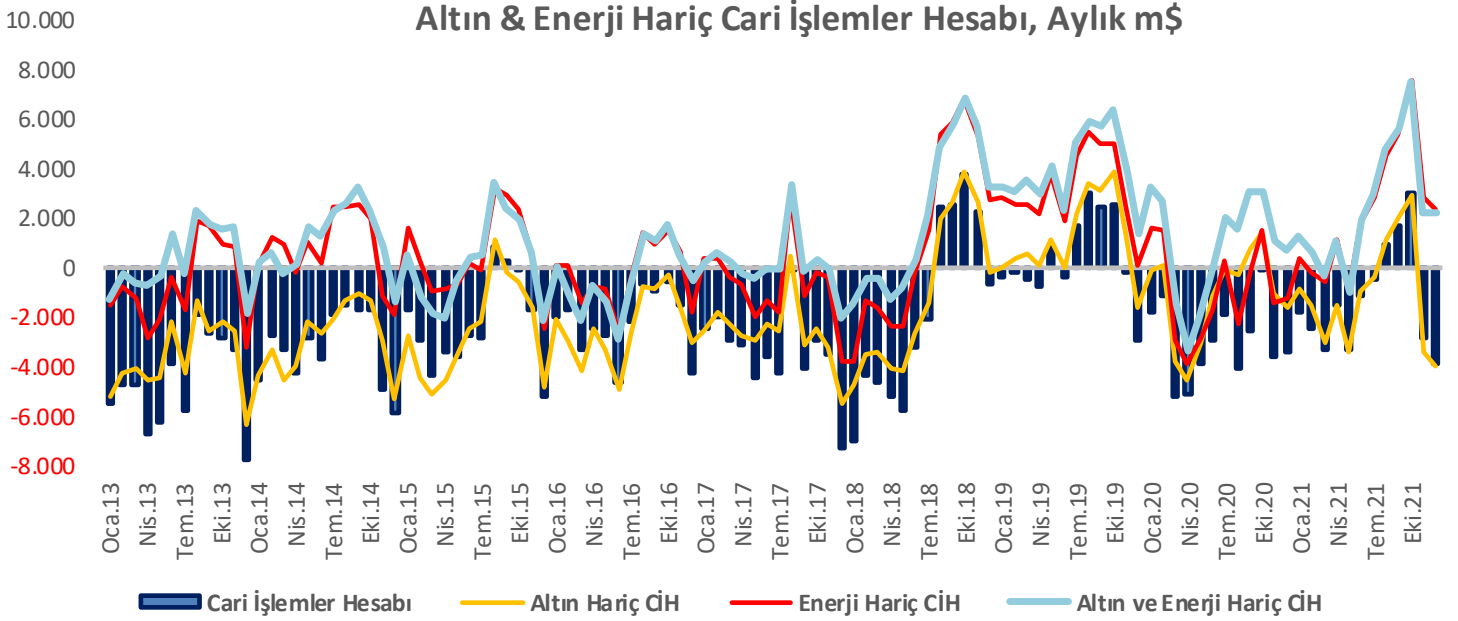

Aralık 2021'de 12 aylık ticaret dengesi 29,2 milyar dolar açık verirken hizmetler dengesi 25,2 milyar dolar fazla verdi. 10,9 milyar dolar birincil+ikincil gelir dengesi çıkışlarıyla beraber 12 aylık cari açık 14,9 milyar dolar oldu.

Cari açığın temel olarak nasıl finanse edildiğini gösteren ödemeler dengesi istatistiklerine göre 2021 Aralık ayında 3,8 milyar dolar cari açıkla beraber, yabancıların 1 milyar dolarlık pay ve 150 milyon dolarlık tahvil satışının yanı sıra 859 milyon dolar net varlık edinimi hesabıyla birlikte toplamda 5,9 milyar dolar döviz çıkışı gerçekleşmiştir. Çıkan bu dövize karşılık doğrudan yatırımlardan 739 milyon dolar ve diğer yatırımlardan 29 milyon dolar döviz girdisi olmuştur. 8,7 milyar dolar net hata ve noksan sonrasında ise TCMB'nin rezervlerinden 13,9 milyar dolarlık döviz çıkışı yaşanmıştır.

Son 12 aylık dönemde ise 14,9 milyar dolar olan cari açıkla beraber yabancıların 1,4 milyon dolar pay satışı ve 2,3 milyar dolar net varlık edinimi hesabıyla toplamda 18,6 milyar dolarlık döviz çıkışı gerçekleşmiştir. Çıkan bu dövize karşılık yabancıların 4,5 milyar dolarlık tahvil alımının yanı sıra 7,7 milyar dolarlık doğrudan yatırımlardan döviz girdisi olurken büyük bir kısmı TCMB'nin yükümlülüklerinin artmasıyla oluşan diğer yatırımlar hesabından 19,4 milyar dolar giriş olmuştur. 10,5 milyar dolar net hata ve noksan sonrasında ise TCMB'nin rezervlerinde 23,3 milyar dolarlık artış yaşanmıştır.

Altın hariç cari işlemler hesabı, 2020 Aralık ayında 1.563 milyon dolar açık vermişken 2021 yılının aynı döneminde 3.934 milyon dolar açık vermiştir.

Türkiye’de, yıllar itibariyle ekonomik ve sosyal gelişmeler nedeniyle enerji tüketimi artmakta buna karşın yerli enerji kaynaklarımızın sınırlı olması sebebiyle enerji arzımız aynı hızda artırılmamaktadır. Bu durum ülkemizi enerjide dışa bağımlı hale getirmekte ve cari dengemizi olumsuz etkilemektedir. Ayrıca enerji ithalatının cari işlemler dengesine olan etkisi sadece miktar değişimlerinden değil fiyat değişimlerinden de kaynaklanmaktadır. Buna bağlı olarak petrol fiyatlarındaki dalgalanma ve tüketilen enerjiyle yükseliş gösteren Türkiye’nin enerji ithalatı 2020 yılı Aralık ayında 2,8 milyar dolar iken 2021 yılında petrol fiyatlarındaki yükseliş ve enerji talebinin artmasının etkisiyle 2021 yılı Aralık ayında 7,2 milyar dolara yükselmiştir. 2020 yılı Aralık ayında 1,2 milyar dolar açık veren enerji hariç cari işlemler hesabı ise 2021 yılı Aralık ayında 2,4 milyar dolar fazla vermiştir.

Enerji ithalatı cari denge üzerinde baskı unsuru olmaya devam ederken 2021 yılı Kasım ayında 2,27 milyar dolar fazla veren altın ve enerji hariç cari denge, Aralık ayında 2,28 milyar dolar fazla vermiştir.

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

Dış Ticaret Dengesi, m\$ - Aylık

2021	İhracat	İthalat	Denge	Karş. Oranı	Aylık Değ.
Ocak	14.816	16.724	-1.908	89%	-43,3%
Şubat	15.894	17.995	-2.101	88%	10,1%
Mart	18.735	21.720	-2.985	86%	42,1%
Nisan	18.421	20.162	-1.741	91%	-41,7%
Mayıs	16.371	19.423	-3.052	84%	75,3%
Haziran	19.591	21.220	-1.629	92%	-46,6%
Temmuz	16.409	19.552	-3.143	84%	92,9%
Ağustos	18.869	21.745	-2.876	87%	-8,5%
Eylül	20.811	21.923	-1.112	95%	-61,3%
Ekim	20.697	20.732	-35	100%	-96,9%
Kasım	21.703	25.293	-3.590	86%	10,157%
Aralık	22.449	27.438	-4.989	82%	39,0%
Ocak - Aralık	224.766	253.927	-29.161	89%	

Dış Ticaret Dengesi, m\$ - 12 Aylık

2021	İhracat	İthalat	Denge	Karş. Oranı	Aylık Değ.
Ocak	168.334	204.787	-36.453	82%	-3,7%
Şubat	169.558	206.170	-36.612	82%	0,4%
Mart	174.898	210.142	-35.244	83%	-3,7%
Nisan	184.423	217.564	-33.141	85%	-6,0%
Mayıs	191.174	224.624	-33.450	85%	0,9%
Haziran	197.554	230.573	-33.019	86%	-1,3%
Temmuz	199.218	233.418	-34.200	85%	3,6%
Ağustos	205.837	237.538	-31.701	87%	-7,3%
Eylül	210.682	239.742	-29.060	88%	-8,3%
Ekim	214.149	241.955	-27.806	89%	-4,3%
Kasım	219.904	247.440	-27.536	89%	-1,0%
Aralık	224.766	253.927	-29.161	89%	5,9%

Dış Ticaret Dengesi, m\$ - Aylık

	2019	2020	2021	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-1.256	-3.318	-1.908	-43,3%	-42,5%
Şubat	-734	-1.942	-2.101	10,1%	8,2%
Mart	-747	-4.353	-2.985	42,1%	-31,4%
Nisan	-1.540	-3.844	-1.741	-41,7%	-54,7%
Mayıs	-353	-2.743	-3.052	75,3%	11,3%
Haziran	-2.386	-2.060	-1.629	-46,6%	-20,9%
Temmuz	-2.289	-1.962	-3.143	92,9%	60,2%
Ağustos	-1.404	-5.375	-2.876	-8,5%	-46,5%
Eylül	-672	-3.753	-1.112	-61,3%	-70,4%
Ekim	-753	-1.289	-35	-96,9%	-97,3%
Kasım	-944	-3.860	-3.590	10,157%	-7,0%
Aralık	-3.673	-3.364	-4.989	39,0%	48,3%
Ocak - Aralık	-16.751	-37.863	-29.161		-23,0%

Dış Ticaret Dengesi, m\$ - 12 Aylık

	2019	2020	2021	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-34.180	-18.813	-36.453	-3,7%	93,8%
Şubat	-30.012	-20.021	-36.612	0,4%	82,9%
Mart	-26.137	-23.627	-35.244	-3,7%	49,2%
Nisan	-22.302	-25.931	-33.141	-6,0%	27,8%
Mayıs	-16.000	-28.321	-33.450	0,9%	18,1%
Haziran	-13.715	-27.995	-33.019	-1,3%	17,9%
Temmuz	-10.888	-27.668	-34.200	3,6%	23,6%
Ağustos	-10.568	-31.639	-31.701	-7,3%	0,2%
Eylül	-10.498	-34.720	-29.060	-8,3%	-16,3%
Ekim	-12.368	-35.256	-27.806	-4,3%	-21,1%
Kasım	-14.334	-38.172	-27.536	-1,0%	-27,9%
Aralık	-16.751	-37.863	-29.161	5,9%	-23,0%

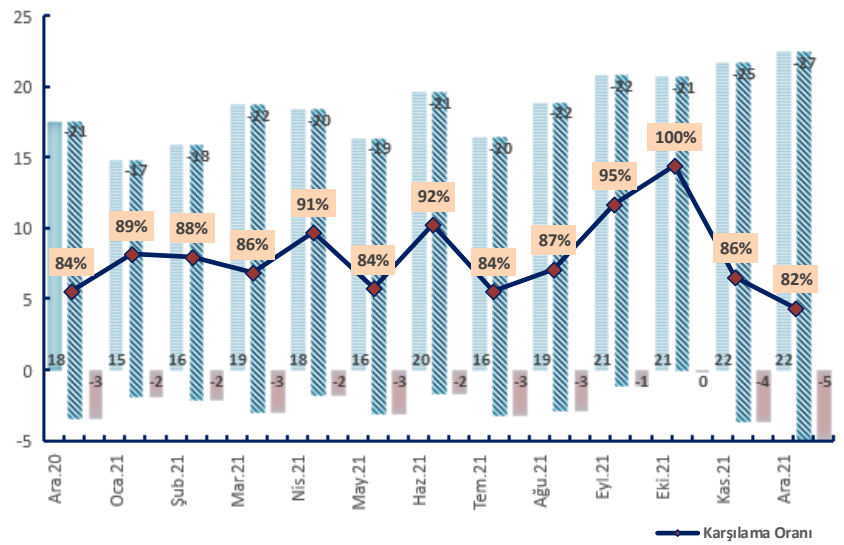
Dış Ticaret Dengesi

2021 yılı Aralık ayında ihracat bir önceki aya göre %3,4 artarak 22,4 milyar dolara ve ithalat %8,48 artarak 27,4 milyar dolara yükseldi. Böylelikle 2021 yılı Kasım ayında 3,6 milyar dolar açık veren dış ticaret dengesi, Aralık ayında 5 milyar dolar açık verdi.

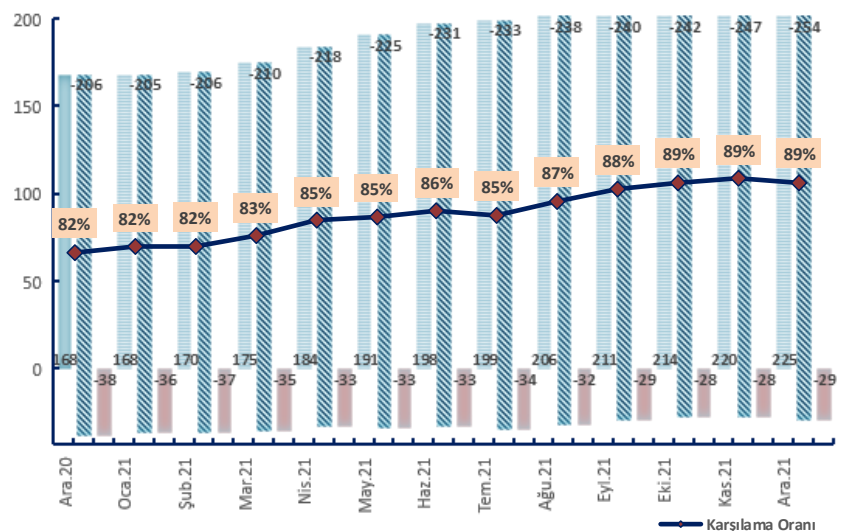
İhracatın ithalatı karşılama oranı 2020 Aralık ayında %84 seviyesindeyken 2021 Aralık ayında %82'ye geriledi. Kasım 2021'de ise %86 seviyesinde idi.

12 aylık ihracat ve ithalatın sırasıyla 224,8 ve 253,9 milyar dolar olması sonucunda 12 aylık dış ticaret açığı, 29,2 milyar dolar olarak gerçekleşti.

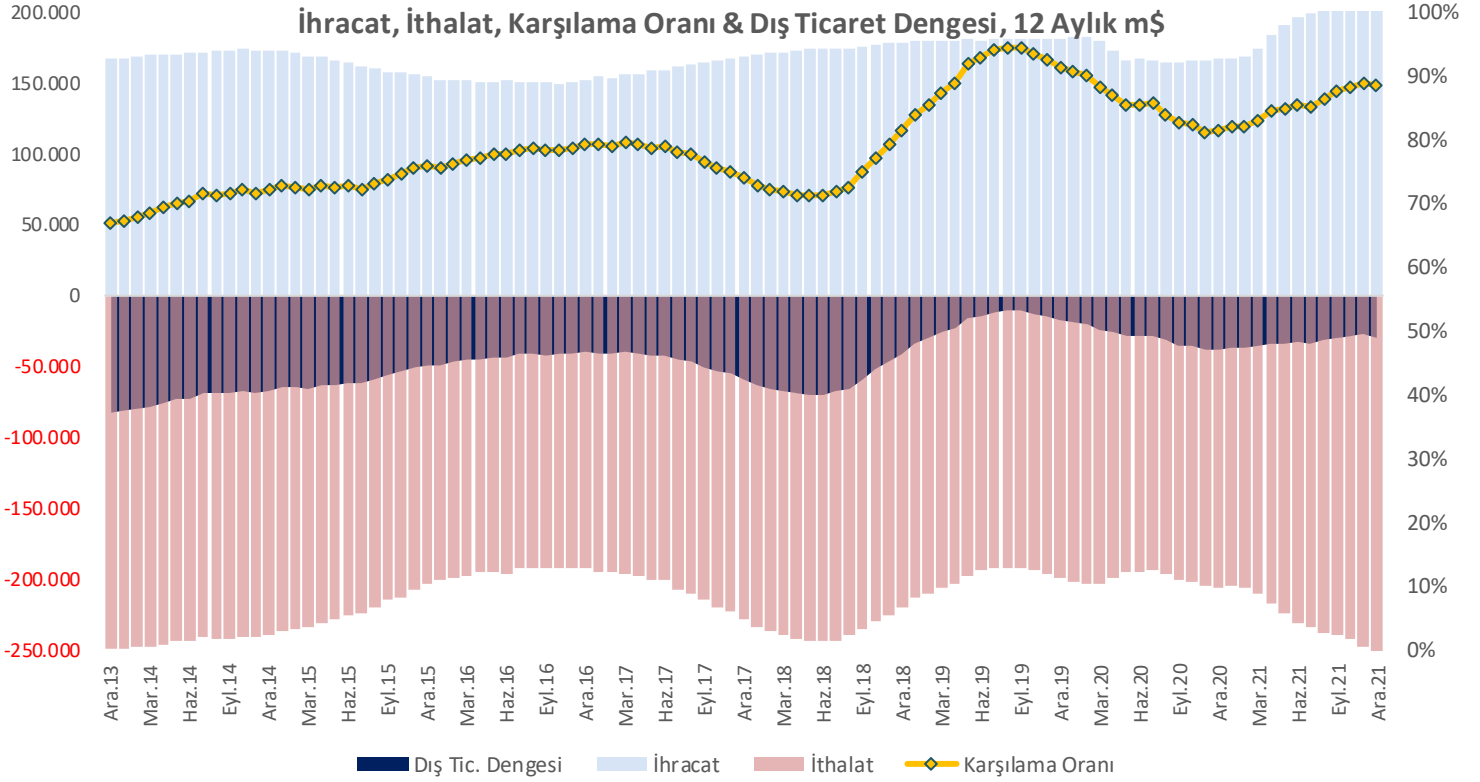
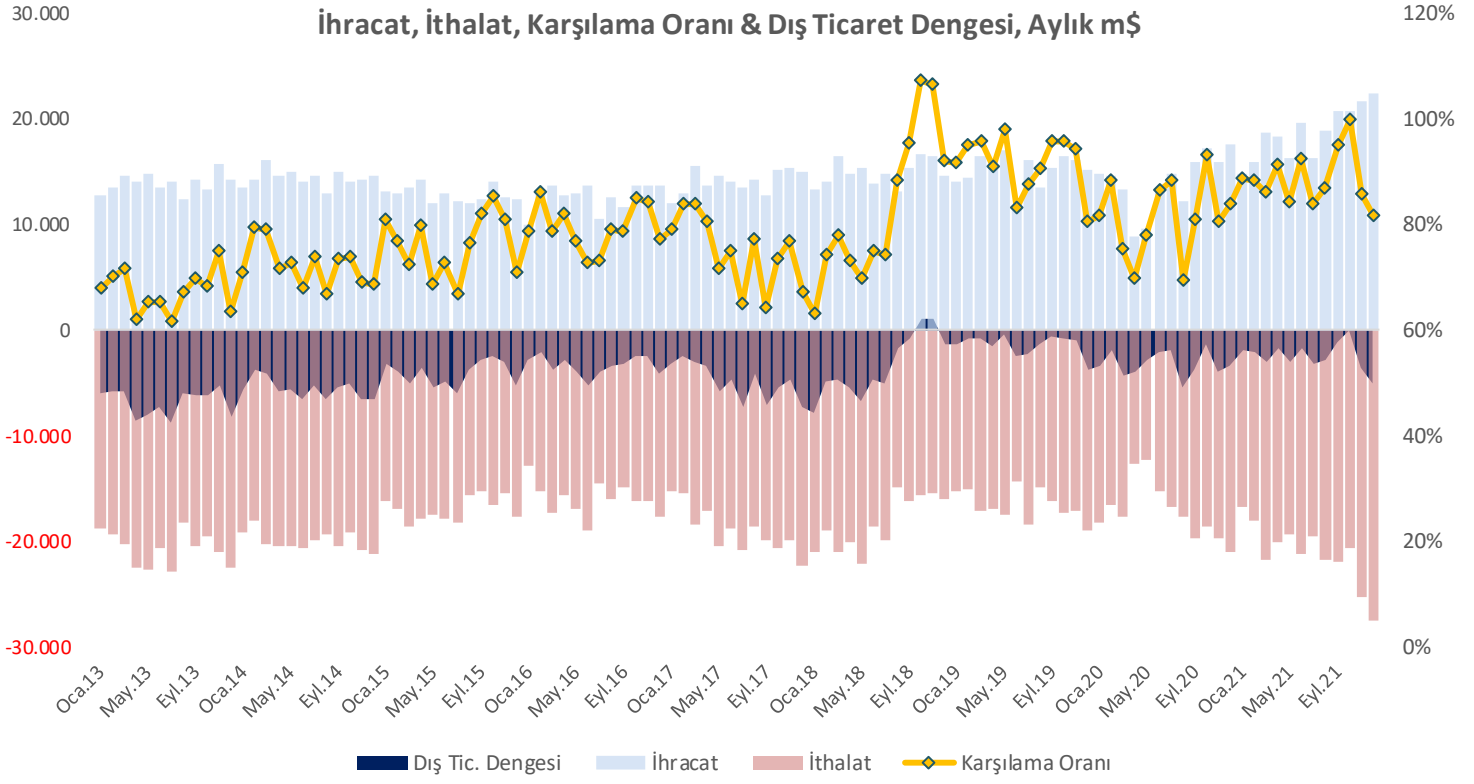
İHRACAT, İTHALAT & DİŞ TİCARET DENGESİ, AYLIK MİLYAR\$

İHRACAT, İTHALAT & DİŞ TİCARET DENGESİ, 12 AYLIK MİLYAR\$

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

Hizmetler Dengesi

2020 yılı Aralık ayında 588 milyon dolar net fazla veren hizmetler dengesi, 2021 yılı Aralık ayında 1.710 milyon dolar net fazla verdi. Hizmetler dengesi, aylık %8,9 azalırken, 2020 yılının aynı ayına göre salgına ilişkin endişelerin azalmış olmasının etkisiyle %190,8 arttı.

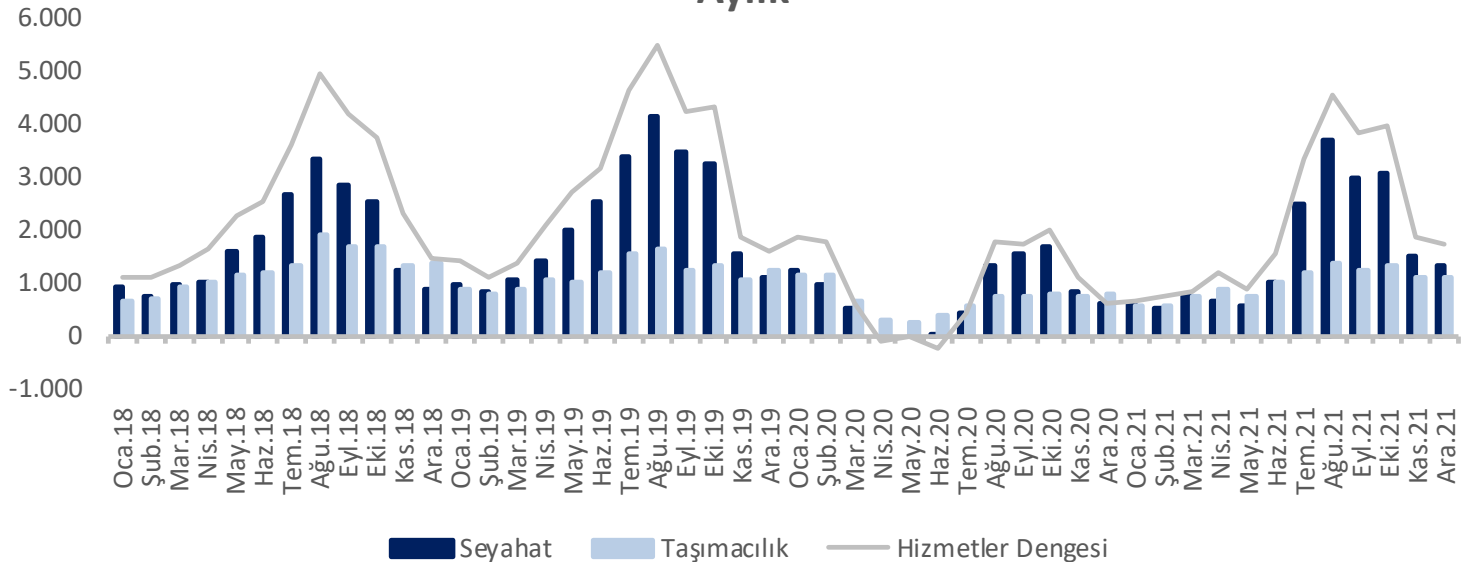
Koronavirüs salgını nedeniyle 2020 yılı Nisan ve Mayıs aylarında sıfır olan seyahatin, 2020 Haziran ayı itibariyle salgının kontrol altına alınmasıyla ülkelerin sınırlarını açmalarının etkisiyle 2020 Ağustos ayında önceki aya göre %211 artış görüldü. Hizmetler dengesi altında seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler, Aralık 2021'de bir önceki yılın aynı ayına göre %111,7 artarak 1.306 milyon dolara yükseldi. Aylık bazda ise %13,2 azalış yaşandı.

Hizmetler Dengesi, m\$ - Aylık														
2021	Bak. ve On.	Taşım.	Seyahat	İnşaat	Sig. ve Emk.	Finansal	Fikri Mülk.	Telkom.	Diğ. İş Hiz.	Kiş. Kült. ve Eğ.	Resmi Hiz.	Hiz. Denge	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	36	546	603	17	-102	-11	-161	-56	-181	-4	-42	655	11,4%	-64,7%
Şubat	40	584	498	20	-34	5	-146	-34	-154	5	-62	733	11,9%	-58,5%
Mart	42	727	742	39	-115	-7	-212	-96	-256	16	-46	849	15,8%	44,6%
Nisan	63	875	666	32	-23	-48	-158	-29	-160	5	-18	1.208	42,3%	A.D.
Mayıs	67	755	552	30	-31	-74	-154	-41	-185	9	-51	890	-26,3%	A.D.
Haziran	98	1.026	1.026	41	-22	-14	-272	-86	-225	20	-58	1.535	72,5%	A.D.
Temmuz	48	1.204	2.512	34	-3	-17	-203	-19	-187	14	-29	3.343	117,8%	682,9%
Ağustos	73	1.356	3.700	34	-33	-76	-172	-27	-224	9	-70	4.573	36,8%	154,8%
Eylül	50	1.247	2.983	46	20	-109	-235	125	-258	9	-49	3.834	-16,2%	119,2%
Ekim	66	1.304	3.085	48	-37	-99	-173	-16	-209	23	-51	3.953	3,1%	95,7%
Kasım	66	1.082	1.504	38	-88	-122	-187	-6	-259	26	-188	1.878	-52,5%	67,4%
Aralık	125	1.121	1.306	106	-155	-94	-345	-69	-333	69	-40	1.710	-8,9%	190,8%
Ocak - Aralık	774	11.827	19.177	485	-623	-666	-2.418	-354	-2.631	201	-704	25.161		118,1%

Hizmetler Dengesi, m\$ - 12 Aylık														
2021	Bak. ve On.	Taşım.	Seyahat	İnşaat	Sig. ve Emk.	Finansal	Fikri Mülk.	Telkom.	Diğ. İş Hiz.	Kiş. Kült. ve Eğ.	Resmi Hiz.	Hiz. Denge	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	557	7.617	8.557	306	-1.082	-222	-2.080	-986	-1.873	-73	-65	10.339	-10,4%	-70,0%
Şubat	569	7.058	8.101	308	-1.026	-196	-2.042	-991	-2.017	-71	-31	9.306	-10,0%	-73,5%
Mart	560	7.134	8.329	329	-1.065	-170	-2.074	-974	-2.059	-44	-70	9.568	2,8%	-72,2%
Nisan	594	7.728	8.995	331	-990	-183	-2.114	-984	-2.087	-43	-30	10.892	13,8%	-66,1%
Mayıs	615	8.224	9.547	339	-959	-236	-2.184	-1.040	-2.120	-3	-39	11.813	8,5%	-59,8%
Haziran	652	8.880	10.544	359	-904	-229	-2.233	-973	-2.146	22	-138	13.571	14,9%	-47,9%
Temmuz	658	9.503	12.628	373	-855	-215	-2.264	-877	-2.195	46	-45	16.487	21,5%	-24,4%
Ağustos	678	10.118	14.997	389	-824	-279	-2.319	-899	-2.308	63	-17	19.265	16,8%	6,3%
Eylül	670	10.629	16.425	425	-750	-384	-2.360	-657	-2.340	90	-30	21.350	10,8%	36,7%
Ekim	684	11.154	17.821	451	-674	-476	-2.361	-602	-2.395	114	-29	23.283	9,1%	75,2%
Kasım	709	11.488	18.488	461	-684	-587	-2.401	-539	-2.445	143	-53	24.039	3,2%	91,6%
Aralık	774	11.827	19.177	485	-623	-666	-2.418	-354	-2.631	201	-42	25.161	4,7%	118,1%

Kaynak: TCMB

Aylık

Finans Hesabı, m\$ - Aylık					
2021	Doğ. Yat.	Port. Yat.	Diğer Yat.	Rezerv Değ.	Finans Hesabı
Ocak	222	5.056	-1.031	-3.570	677
Şubat	779	233	626	-925	713
Mart	401	-5.641	-17	6.169	912
Nisan	95	-1.020	1.824	1.183	2.082
Mayıs	327	292	5.233	-1.281	4.571
Haziran	869	3.032	3.040	-8.840	-1.899
Temmuz	1.200	1.934	2.279	-6.700	-1.287
Ağustos	1.110	1.339	7.842	-13.247	-2.956
Eylül	1.129	1.212	500	-5.589	-2.748
Ekim	444	-2.220	-3.152	-1.480	-6.408
Kasım	382	-1.446	2.177	-2.831	-1.718
Aralık	739	-2.010	29	13.781	12.539
Ocak - Aralık	7.697	761	19.350	-23.330	4.478

Finans Hesabı

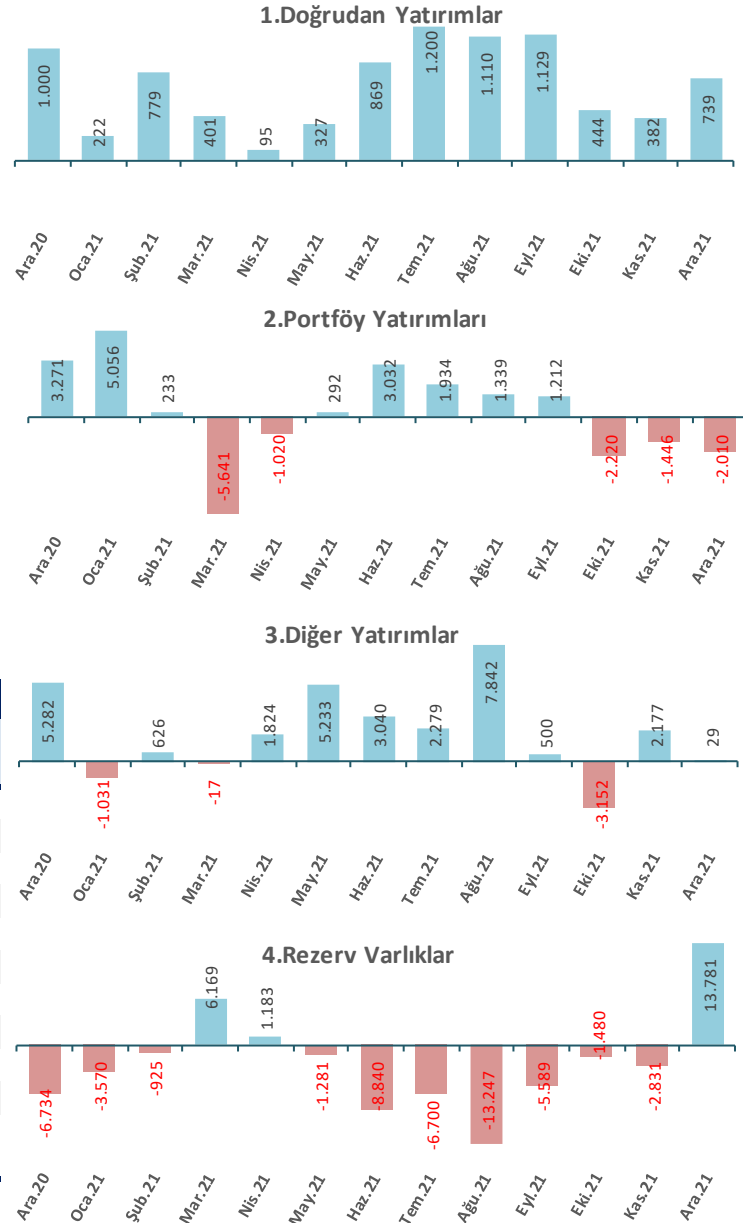
Finans hesabı altındaki doğrudan yatırımlar kaleminde 2020 Aralık ayında 1.000 milyon dolar net giriş yaşanırken 2021 yılı Aralık ayında 739 milyon dolarlık giriş yaşandı.

Portföy yatırımlarında ise 2.010 milyon dolarlık net çıkış oldu. Alt kalemler incelendiğinde, yurt dışı yerleşiklerin hisse senetlerinde 1.001 milyon dolar ve devlet iç borçlanma senetlerinde (DİBS) 226 milyon dolar net satış yaptığı görülmektedir.

Diğer yatırımlarda da 29 milyon dolarlık giriş gerçekleşti.

2021 yılı Kasım ayında 2.831 milyon dolar net artış görülen rezerv varlıklarda, Aralık ayında 13.781 milyon dolar azalış yaşandı.

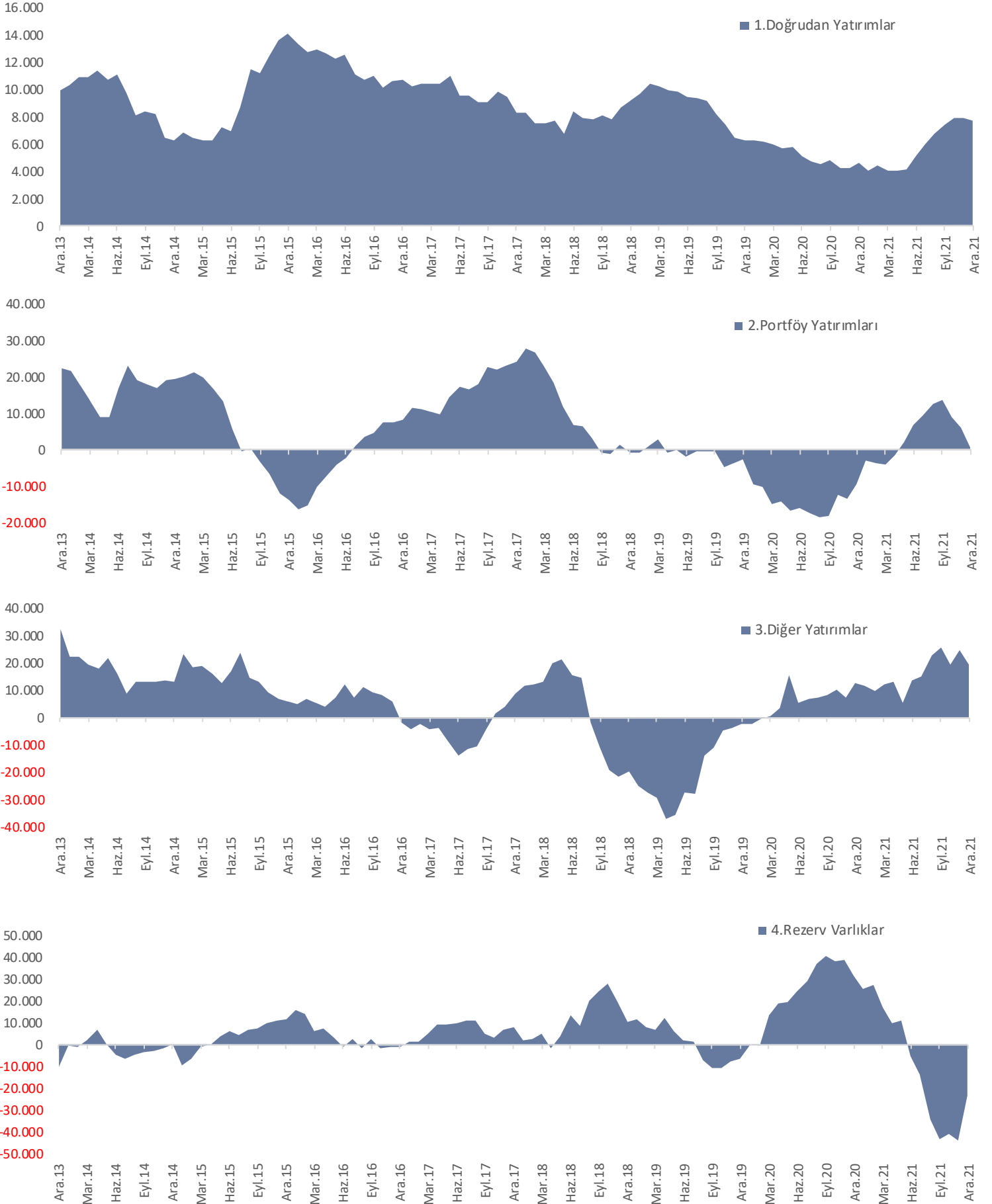
Finans Hesabı, m\$ - Aylık					
	2019	2020	2021	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-2.211	-1.787	-677	-76,0%	-62,1%
Şubat	64	-1.077	-713	5,3%	-34%
Mart	-36	-9.736	-912	27,9%	-90,6%
Nisan	3.032	-6.120	-2.082	128,3%	-66,0%
Mayıs	2.353	-7.090	-4.571	119,5%	-35,5%
Haziran	-5.383	-708	1.899	A.D.	A.D.
Temmuz	1.844	-2.000	1.287	-32,2%	A.D.
Ağustos	1.263	-6.052	2.956	129,7%	A.D.
Eylül	4.023	-1.591	2.748	-7,0%	A.D.
Ekim	2.612	-1.596	6.408	133,2%	A.D.
Kasım	-1.533	1.096	1.718	-73,2%	56,8%
Aralık	-816	-2.819	-12.539	A.D.	344,8%
Ocak - Aralık	5.212	-39.480	-4.478		-88,7%

Finans Hesabı, m\$ - 12 Aylık					
	2019	2020	2021	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	4.647	3.425	-38.370	-4,8%	A.D.
Şubat	7.511	4.559	-38.006	-0,9%	A.D.
Mart	9.618	-5.241	-29.182	-23,2%	456,8%
Nisan	15.678	-11.325	-25.144	-13,8%	122,0%
Mayıs	19.534	-21.447	-22.625	-10,0%	5,5%
Haziran	17.821	-24.508	-20.018	-11,5%	-18,3%
Temmuz	18.209	-21.125	-16.731	-16,4%	-20,8%
Ağustos	12.741	-29.021	-7.723	-53,8%	-73,4%
Eylül	14.165	-31.875	-3.384	-56,2%	-89,4%
Ekim	12.962	-37.494	4.620	A.D.	A.D.
Kasım	9.004	-39.010	5.242	13,5%	A.D.
Aralık	5.212	-40.296	-4.478	A.D.	-88,9%

Kaynak: TCMB

12 AYLIK FİNANS HESABI ALT KALEMLERİ, m\$

Net Hata ve Noksan Hesabı

Ödemeler dengesi; bankalar, TÜİK ve Merkez Bankası verilerinden oluşmaktadır. Kamu sektörüne ilişkin kalemlerde çoğunlukla hata beklenmediği gibi, bankacılık sektörüne ilişkin verilerin de (kur oynaklığının ortaya çıkardığı hesaplama hataları dışında) veri toplama yöntemindeki iyileşmeler nedeniyle, büyük ölçüde doğru olduğu varsayılmaktadır. Dolayısıyla, bankacılık dışı özel sektörün döviz varlıklarındaki değişimin büyük ölçüde net hata noksanına yansdığı düşünülmektedir. Net hata ve noksan (NHN), tanım gereği, ölçüm hataları ve tablodaki verilerin eksik veya fazla derlenmesinden kaynaklanmaktadır. Net hata ve noksan hesabının ödemeler dengesinde hangi kalemlerden kaynaklandığı net olarak ölçülemezle birlikte, bazı kuvvetli tahminler yapılabilmektedir. NHN oluşmasının sebepleri aşağıdaki gibi özetlenebilir;

- Zaman uyumsuzluğu (İthalat veya ihracat için malın hareketi ile ödemenin farklı bilanço dönemlerine yansması gibi)
- Beyan hataları (gümrük işlemlerine ilişkin beyanat hataları gibi)
- Ödemeler dengesindeki çeşitli kalemlerden elde edilen gelirlerin sistem dışına (yastık altına-kasalara) çıkarılması veya finansman esnasında sistem dışından kaynak kullanılması şeklindeki kayıt dışı işlemler,
- Bazı verilerin (turizm ve bavul ticareti) anketler yoluyla elde edilmesindeki hatalar.

Sonuç olarak;

Net hata ve noksan hesabının pozitif olması ülkeye kaynağı bilinmeyen bir döviz girişinin olduğunu, negatif olması ise hangi kalemler ile olduğu bilinmeyen döviz çıkışını gösterir.

Buna göre net hata ve noksan kaleminde 2020 yılı Aralık ayında 628 milyon dolar giriş görülürken 2021 Aralık ayında ise 8.693 milyon dolar çıkış yaşandı.

Net Hata ve Noksan, m\$ - Aylık

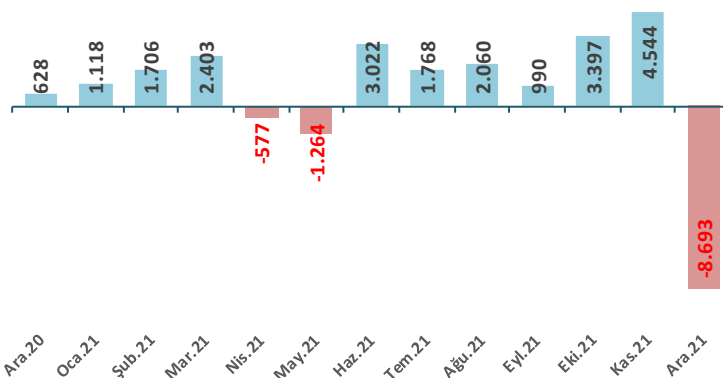
	2019	2020	2021	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-1.850	-20	1.118	78,0%	A.D.
Şubat	289	23	1.706	52,6%	7.317%
Mart	413	-4.481	2.403	40,9%	A.D.
Nisan	3.777	-1.039	-577	A.D.	-44,5%
Mayıs	1.506	-3.221	-1.264	119,1%	-60,8%
Haziran	-4.975	2.248	3.022	A.D.	34,4%
Temmuz	132	-141	1.768	-41%	A.D.
Ağustos	-1.745	-1.978	2.060	16,5%	A.D.
Eylül	1.531	933	990	-51,9%	6,1%
Ekim	24	-1.506	3.397	243%	A.D.
Kasım	-1.375	4.647	4.544	33,8%	-2,2%
Aralık	2.136	628	-8.693	A.D.	A.D.
Ocak - Aralık	-137	-3.907	10.474		A.D.

Net Hata ve Noksan, m\$ - 12 Aylık

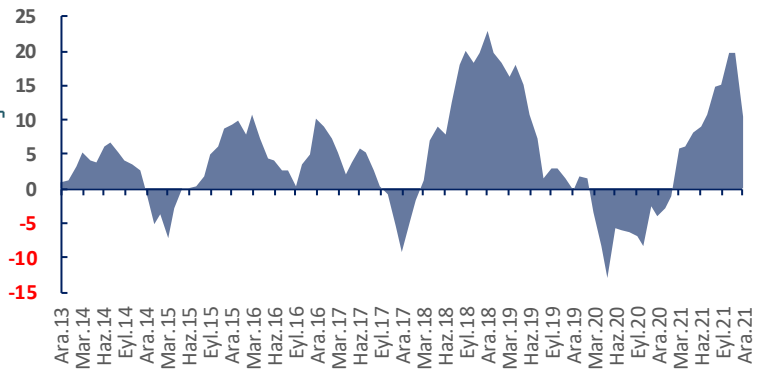
	2019	2020	2021	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	19.718	1.693	-2.769	-29,1%	A.D.
Şubat	18.415	1.427	-1.086	-60,8%	A.D.
Mart	16.351	-3.467	5.798	A.D.	A.D.
Nisan	17.937	-8.283	6.260	8,0%	A.D.
Mayıs	15.226	-13.010	8.217	31,3%	A.D.
Haziran	10.736	-5.787	8.991	9,4%	A.D.
Temmuz	7.353	-6.060	10.900	21,2%	A.D.
Ağustos	1.384	-6.293	14.938	37,0%	A.D.
Eylül	2.926	-6.891	14.995	0,4%	A.D.
Ekim	2.916	-8.421	19.898	32,7%	A.D.
Kasım	1.388	-2.399	19.795	-0,5%	A.D.
Aralık	-137	-3.907	10.474	-47,1%	A.D.

Kaynak: TCMB

Net Hata ve Noksan, Aylık, m\$

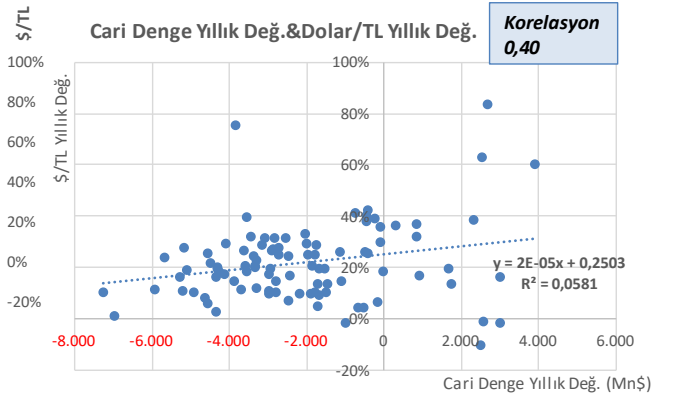
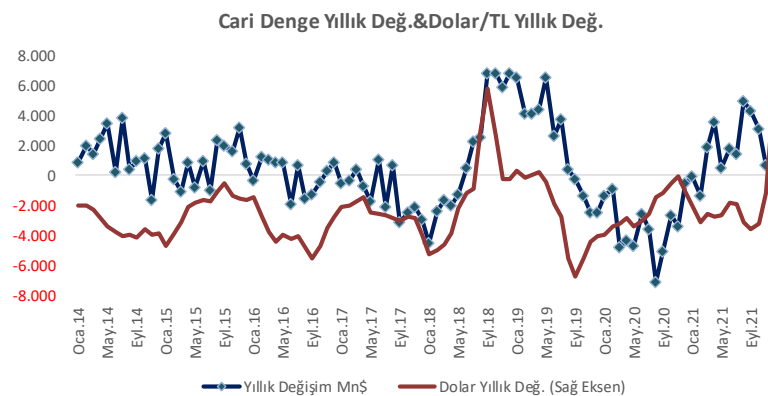
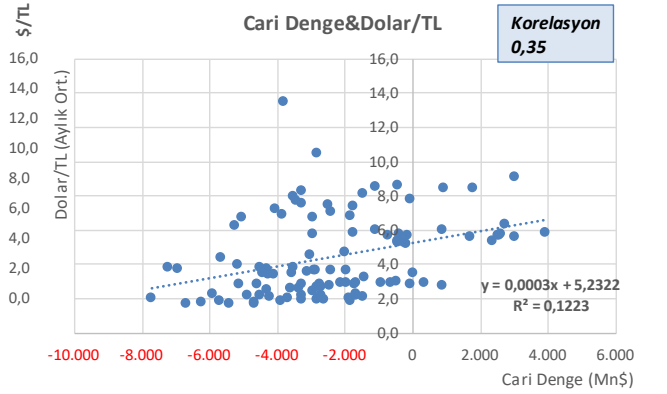
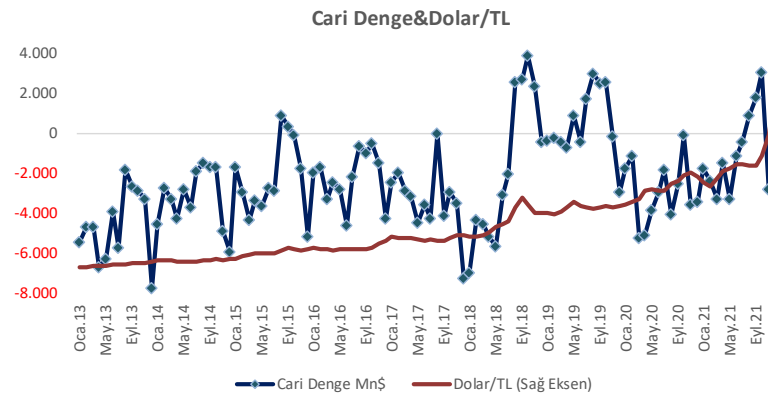
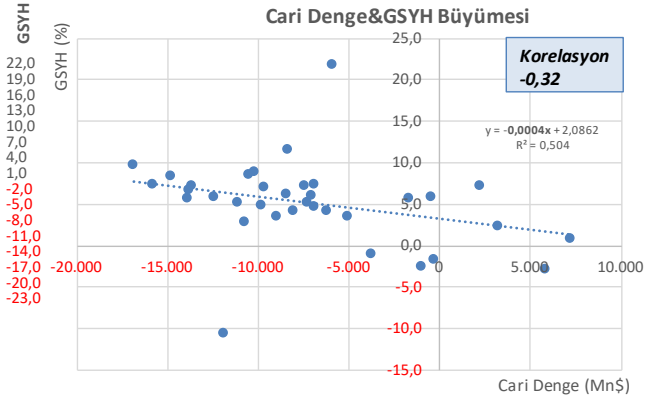
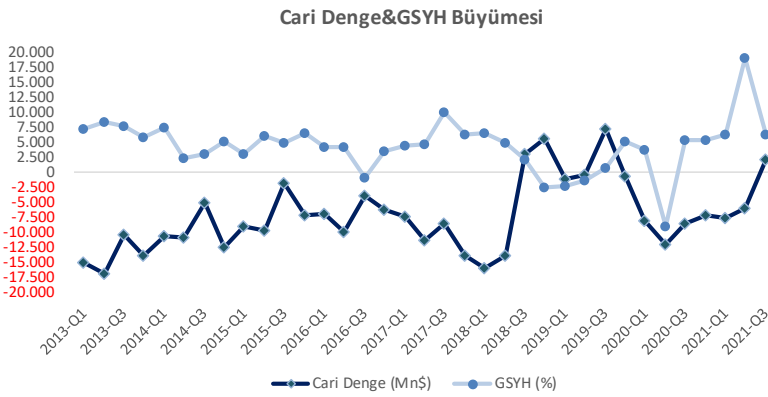

Net Hata ve Noksan, 12 Aylık, milyar \$

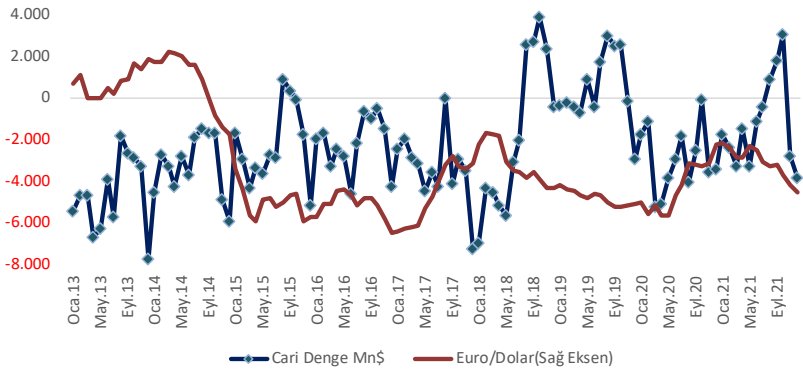
Korelasyon Analizi

Cari Denge ile GSYH Büyümesi, Dolar/TL, Euro/Dolar, Tahvil Faizi, CDS ve enflasyon arasındaki doğrusal ilişki korelasyon analizi ile incelenmiştir. Korelasyon analizinden çıkan en önemli sonuç GSYH büyümesi ile Cari Denge arasındaki korelasyonun 2020 yılı ilk çeyrek sonu -0,71 hesaplanmış olmasıdır. Negatif ve güçlü bir ilişkinin varlığına işaret eden bu oran ekonominin büyümesi için cari açık vermemiz gerektiği şeklinde yorumlanmaktadır. Bir başka deyişle ithalata dayalı bir büyüme modelimiz olup, GSYH artışı yükseldikçe Cari Açık rakamı da artmaktadır. Ekonominin soğumaya başladığı dönemlerde de cari açık azalmakta hatta cari fazla oluşmaktadır. 2020 yılı ikinci çeyreği sonunda ise GSYH büyümesi ile Cari Denge arasındaki korelasyonu -0,47'ye gerilemiştir. Korelasyondaki düşüşün nedeni 2019 yılı sonunda Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan ve sonrasında tüm dünyada etkisini gösteren koronavirüs salgını nedeniyle 2020 yılı ikinci çeyrekte yaşanan olağanüstü durumdur. Salgın sebebiyle tüm ülkelerin kendilerini kapatmalarına paralel olarak ülkemizde de ekonominin kısmen kapanmış olması sonucu ülkemiz ekonomisinin 2020 yılı ikinci çeyrekte %10,4 daralması korelasyonda bozulmaya sebep olmuştur. Ekonominin soğumasının diğer indikatörleri olan Dolar/TL artışı, faizlerin yükselişi gibi parametrelerle Cari Denge orta derece pozitif korelasyona sahiptir. Dolar/TL arttıkça Cari Açık azalmakta hatta Cari Fazla verilmektedir. Kurdaki yükselişin ithalat fiyatlarının görece yüksek kalmasına ve Türk Mallarının ucuz kalmasına sebep olması ihracatı artırdığı gibi ithalatı da azaltmakta ve cari dengeyi pozitif etkilemektedir. Kurdaki yükselişin zamanla kanıksanmasıyla ithalata dayalı büyüme modelinin doğal bir sonucu olarak ekonomik canlanmayla beraber cari denge açık vermeye başlamaktadır.

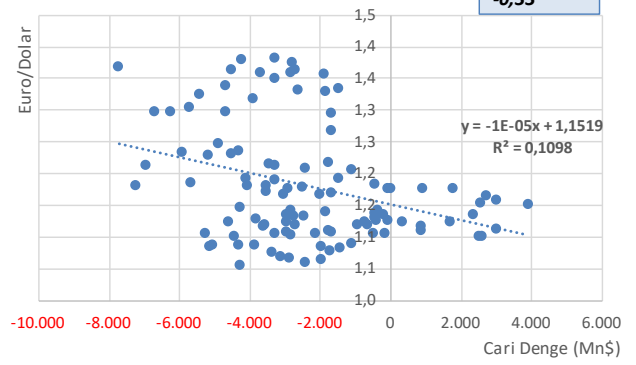
Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

Cari Denge&Euro/Dolar

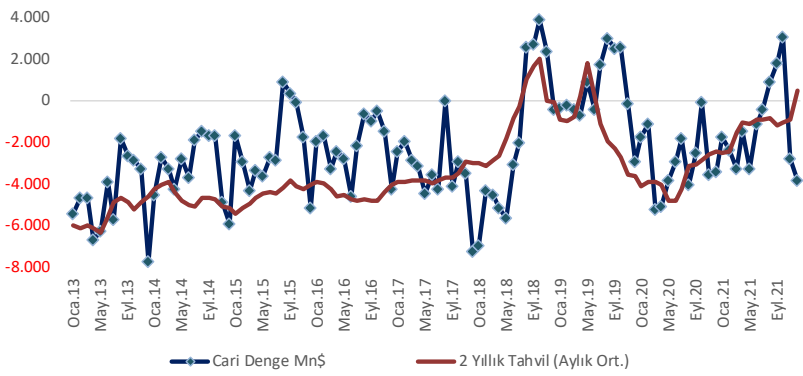

€//\$

Cari Denge&Euro/Dolar

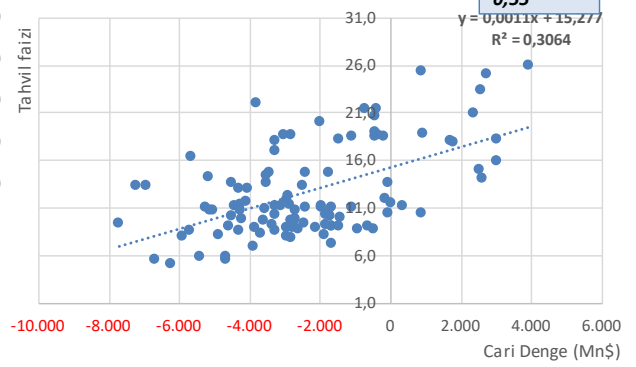

Cari Denge&Tahvil Faizi

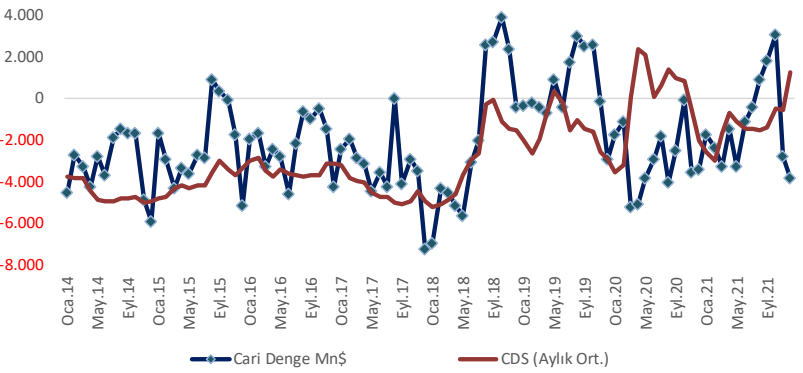

Tahvil

Cari Denge&Tahvil Faizi

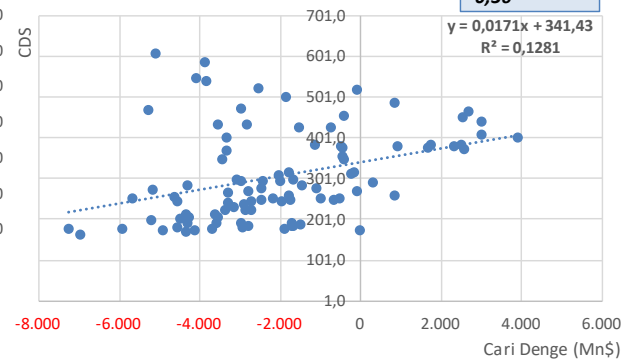

Cari Denge&CDS

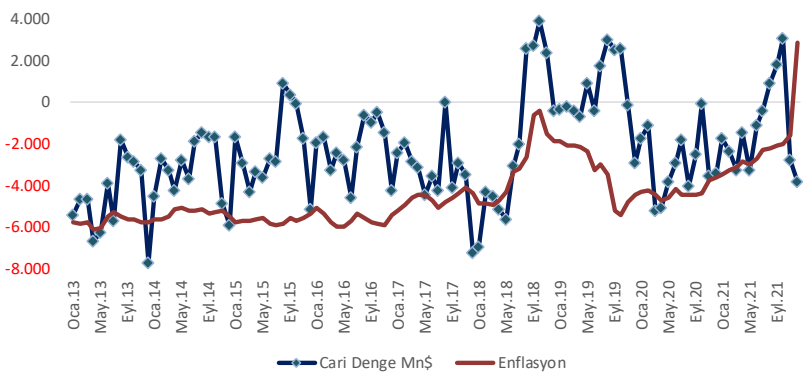

CDS

Cari Denge&CDS

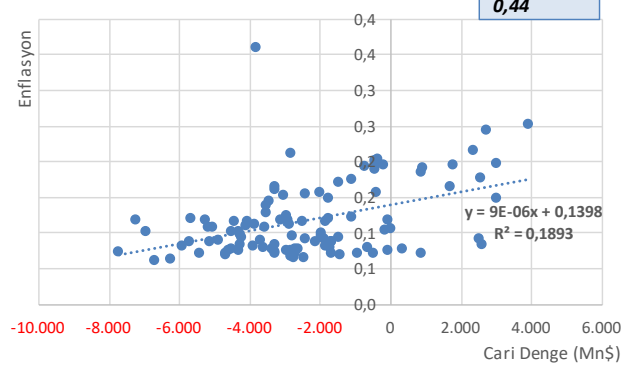

Cari Denge&Enflasyon

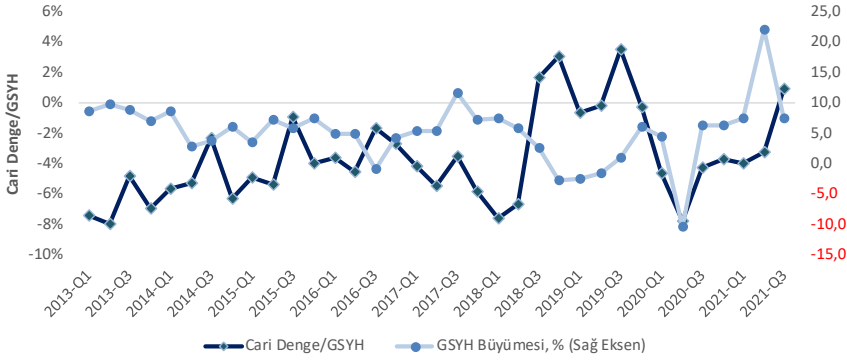

Enf.

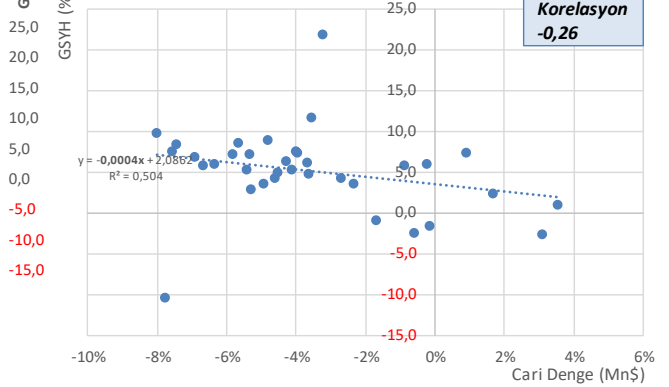
Cari Denge&Enflasyon

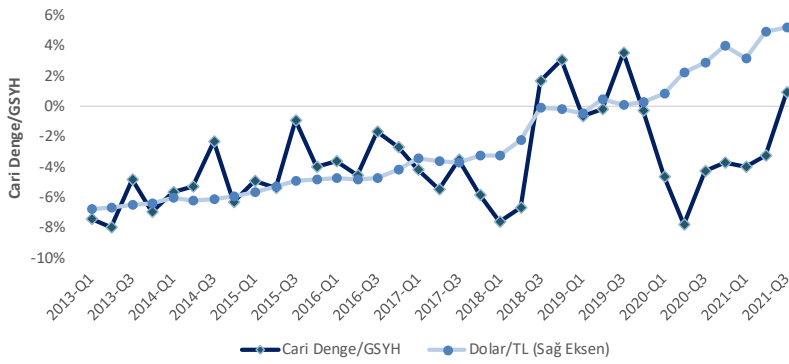
Cari Denge/GSYH&GSYH Büyümesi

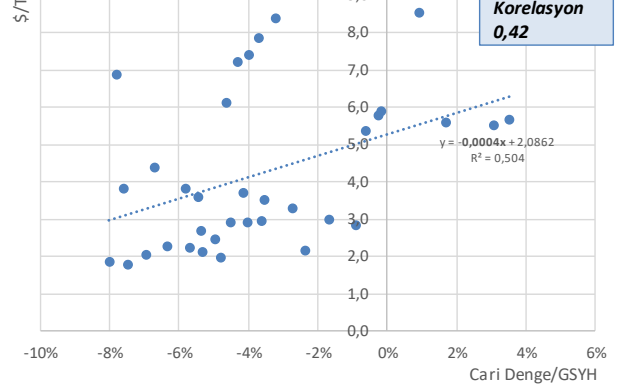
Cari Denge/GSYH&GSYH Büyümesi

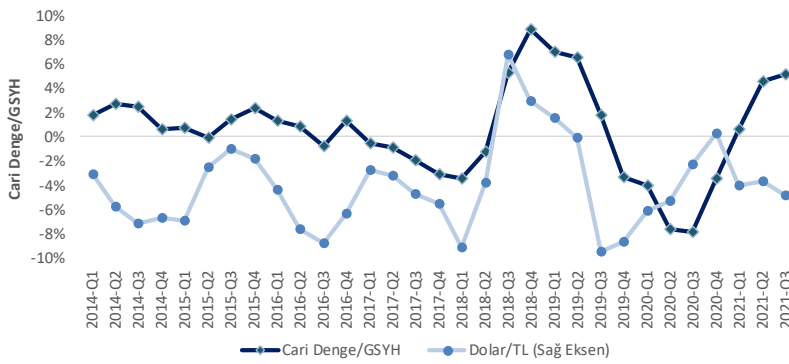
Cari Denge/GSYH&Dolar/TL

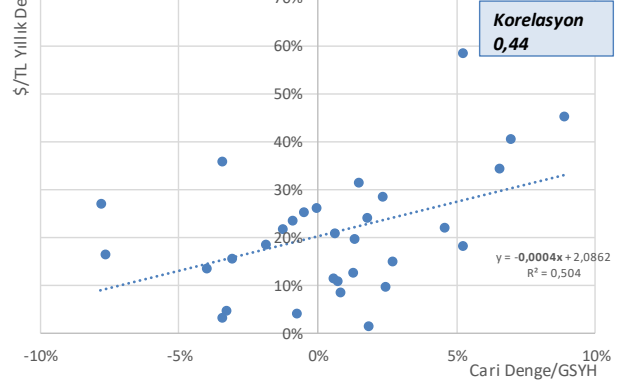
Cari Denge/GSYH&Dolar/TL

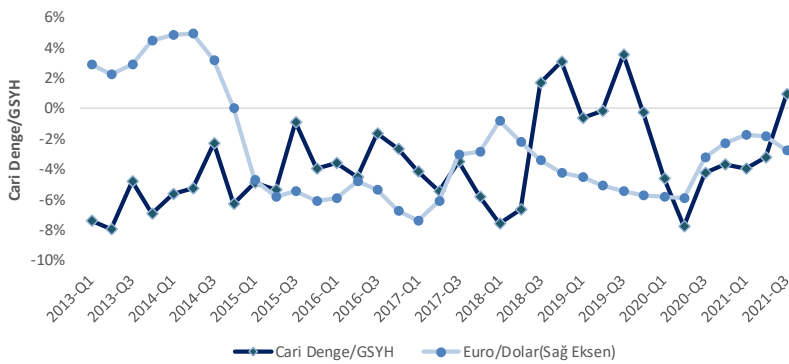
Cari Denge/GSYH&Dolar/TL Yıllık Değişim Oranları

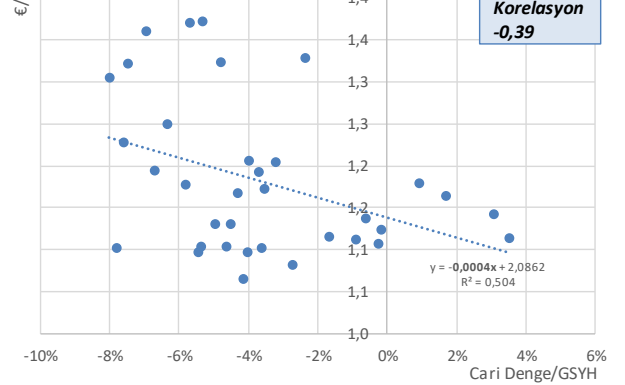
Cari Denge&Dolar/TL Yıllık Değişim Oranları

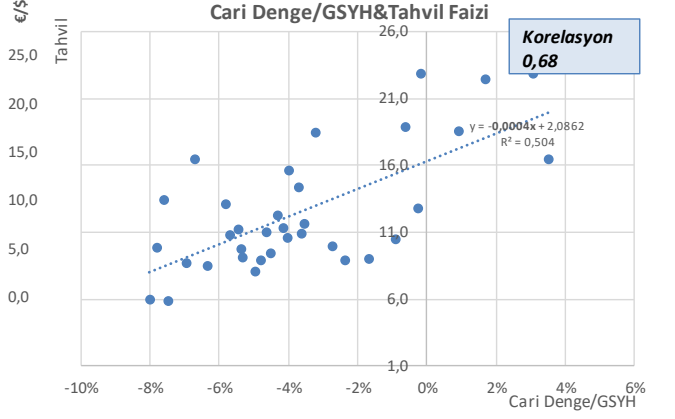
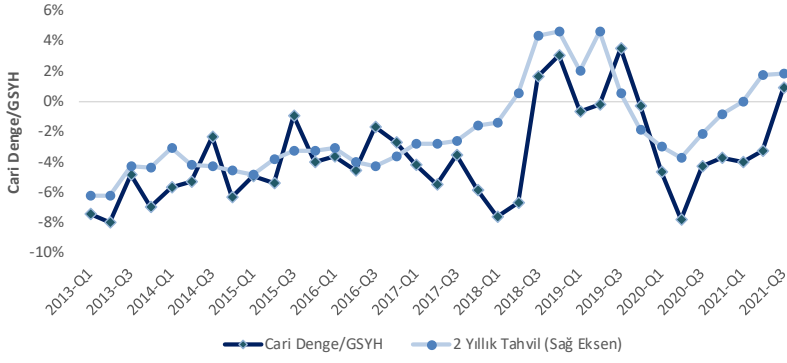
Cari Denge/GSYH&Euro/Dolar

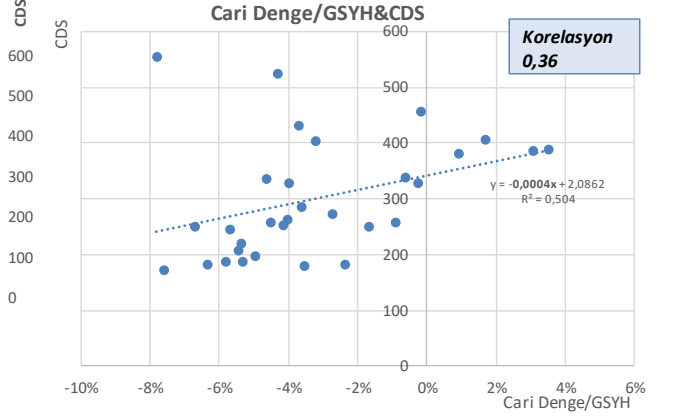
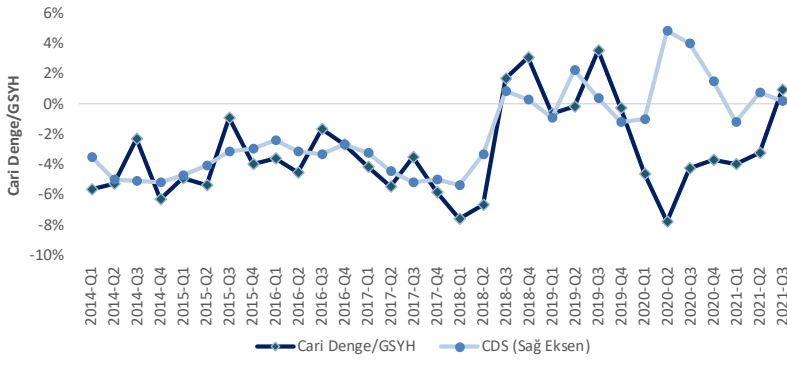
Cari Denge/GSYH&Euro/Dolar

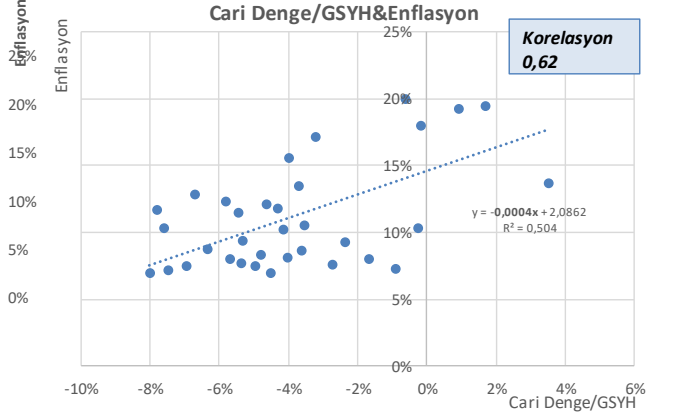
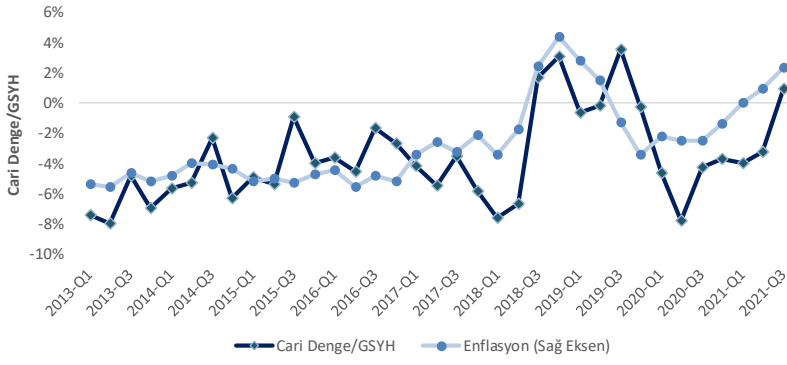
Cari Denge/GSYH&Tahvil Faizi

Cari Denge/GSYH&CDS

Cari Denge/GSYH&Enflasyon

Bizim Menkul Değerler A.Ş.
Araştırma Bölümü

Email : arastirma@bmd.com.tr

Telefon : 0216-547-13-00

Önemli Uyarı

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Burada yer alan bilgiler Bizim Menkul Değerler A.Ş. (BMD) tarafından okuyucuyu bilgilendirme amacı ile BMD'nin güvenilir olduğunu düşündüğü yayımlanmış bilgilerden ve veri kaynaklarından derlenerek hazırlanmıştır. Kullanılan bilgilerin hatasızlığı ve/veya eksiksizliği konusunda BMD hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. BMD Araştırma raporları şirket içi ve dışı dağıtım kanalları aracılığıyla tüm BMD müşterilerine eşzamanlı olarak dağıtılmaktadır. Ayrıca, Burada yer alan tahmin, yorum ve tavsiyeler dokümanın yayınlandığı tarih itibarıyla geçerlidir. BMD Araştırma Bölümü daha önce hazırladığı ya da daha sonra hazırlayacağı raporlarda bu raporda sunulan görüş ve tavsiyelerden farklı ya da bu raporda sunulan görüş ve tavsiyelerle çelişen başka raporlar yayımlayabilir. Çelişen fikir ve tavsiyeler bu raporu hazırlayan kişilerden farklı zaman dilimlerine işaret ediyor, farklı analiz yöntemlerini içeriyor ya da farklı varsayımlarda bulunuyor olabilir. Böyle durumlarda, BMD'nin bu raporlardaki tavsiye ve görüşlerle çelişen diğer BMD Araştırma Bölümü raporlarını okuyucunun dikkatine sunma zorunluluğu yoktur. BMD ve ilişkili olduğu firmalar bu raporda adı geçen pay senetlerinde pozisyon sahibi olabilir ve/veya raporun yayınlanma tarihinden sonra işlem yapabilir. Ayrıca yatırımcılar bu raporda adı geçen şirketlerle BMD ve/veya diğer ilişkili firmalarının iş ilişkisi içerisinde olabileceğini kabul ederler.

Bu çalışma kesinlikle tekrar çıkarılmak, çoğaltılmak, kopyalanmak ve/veya okuyucudan başkasına dağıtılmak üzere hazırlanmamıştır ve BMD Araştırma Bölümü'nün izni olmadan kopyalanamaz ve çoğaltılıp dağıtılamaz. Okuyucuların bu raporun içeriğini oluşturan yatırım tavsiyeleri, tahmin ve hedef fiyat değerlemeleri de dahil olmak üzere tüm yorum ve çıkarımların, BMD Araştırma Bölümü'nün izni olmadan başkalarıyla paylaşmamaları gerekmektedir. BMD bu araştırma raporunu yayınlamaya, müşterilerine ve gerekli yatırım profesyonellerine dağıtmaya yetkilidir. BMD Araştırma Bölümü gerekli olduğunu düşündüğünde düzenli olarak yatırım tavsiyelerini güncellemekte ve temel analize dayalı araştırma raporları hazırlamaktadır. Bununla birlikte, bu çalışma herhangi bir hisse senedinin veya finansal yatırım enstrümanlarının alımı ya da satımı için BMD ve/veya BMD tarafından direk veya dolaylı olarak kontrol edilen herhangi bir şirket tarafından gönderilmiş bir teklif ya da öneri oluşturmamaktadır. Herhangi bir alım-satım ya da herhangi bir enstrümanın halka arzına talepte bulunma kararı bu çalışmaya değil, arz edilen yatırım aracı ile ilgili kamuya duyurulmuş ve yayınlanmış izahname ve sirkülere dayanmalıdır. BMD ya da herhangi bir BMD çalışanı bu raporun içeriğindeki görüş ve tavsiyelere uyulması sebebiyle doğabilecek doğrudan ya da dolaylı herhangi bir zarar ya da kayıpla ilgili olarak sorumlu tutulamaz.